

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind documentele cu informații cheie referitoare la produsele de investiții

COM(2012) 352 final – 2012/0169 (COD)

(2013/C 11/13)

Raportor: **dl Edgardo Maria IOZIA**

La 10 septembrie 2012 și la 11 septembrie 2012, în conformitate cu articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Parlamentul European și, respectiv, Consiliul au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului european și al Consiliului privind documentele cu informații cheie referitoare la produsele de investiții

COM(2012) 352 final – 2012/0169 (COD).

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 25 octombrie 2012.

În cea de-a 484-a sesiune plenară, care a avut loc la 14 și 15 (ședința din 14 noiembrie 2012), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 138 voturi pentru și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul Economic și Social European (CESE) este de acord cu propunerea de regulament prezentată de Comisie, considerând-o în concordanță cu misiunea asumată, de a complini vidul legislativ european în materie de protecție a investitorilor de retail.

1.2 CESE subliniază importanța unui act legislativ care reglementează pentru prima dată toate tipurile de produse financiare complexe, asigurând posibilitatea de a le compara, indiferent dacă creatorul lor este o bancă, o societate de asigurări sau o societate de investiții, și apreciază eforturile depuse de Comisie pentru căutarea unor soluții echilibrate, care să poată fi aplicate în același timp, de către toți.

1.3 În avizele sale precedente, CESE a solicitat adoptarea unor cerințe uniforme clare, simple și comparabile și, ca atare, apreciază regulamentul, recomandând să se țină seama de observațiile formulate în prezentul aviz, pentru ca regulamentul să capete mai multă claritate, să poată intra în vigoare și să fie pus în aplicare fără întârziere.

1.4 CESE observă că, în pofida numărului însemnat de reglementări emise în ultimii trei ani, încă nu s-au atins două obiective fundamentale: o piață care să își redobândească pe deplin reputația unei integrități neștirbite și care să fie efectiv integrată și deschisă tuturor actorilor. Din păcate, cele mai recente scandaluri financiare au demonstrat că lipsește încă o acțiune hotărâtă și decisivă din partea autorităților de supraveghere naționale, menită să împiedice practic producerea altor acte de natură a provoca pierderi considerabile pentru titularii conturilor de economii, cum s-a întâmplat în cazul manipulării indicelui LIBOR. În continuare se pun piedici în calea definitivării pieței interne, în scopul menținerii pozițiilor favorabile ale companiilor naționale. Nu s-au înregistrat

progrese semnificative în ceea ce privește creditele ipotecare, comparabilitatea și transparența costurilor conturilor curente și serviciilor principale, conținuturile produselor de bază, accesul anumitor categorii dezavantajate la servicii bancare, acțiunile colective, recunoașterea dreptului asociațiilor de utilizatori și de consumatori de a întreprinde acțiuni în justiție, protecția contractelor transfrontaliere, procedurile armonizate de soluționare a litigiilor. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că Comisia se ocupă de complinirea curențelor legislative actuale.

1.5 CESE atrage atenția asupra faptului că nu s-a prevăzut nimic referitor la posibilitatea de a se aplica sancțiuni creatorilor de produse financiare din țări terțe, aceștia fiind greu de urmărit în justiție în caz de nerespectare a reglementărilor europene. În astfel de situații, Comitetul propune ca intermediarii să își asume costurile și responsabilitatea pentru eventualele încălcări ale regulamentului. De asemenea, ar trebui să se propună țărilor terțe care găzduiesc principalele centre financiare să adopte norme similare, în concordanță cu liniile directoare elaborate de Consiliul pentru stabilitate financiară (*Financial Stability Board* - FSB).

1.6 Deși înțelege care sunt motivele invocate de Comisie în ceea ce privește coexistența documentului cu informații cheie (*Key Information Document* – KID), propus în acest regulament, și a documentului cu informații cheie destinate investitorilor (*Key Investor Information Document* - KIID), prevăzut de Directiva 2009/65/CE și inserat în Regulamentul nr. 583/2010 al Comisiei din 1° iulie 2010, consideră necesar să se evalueze mai grabnic dacă este oportună menținerea a două documente diferite pentru investiții financiare și sugerează ca „în doi ani” de la intrarea în vigoare a regulamentului privind produsele de investiții, Comisia să aibă dreptul de a propune unificarea celor două modele diferite, aliniind cerințele prevăzute pentru OPCVM la cerințele documentului cu informații cheie.

1.7 CESE nu este de acord cu alegerea Comisiei de a utiliza acte delegate pentru componente esențiale ale reglementării, care ar trebui să fie aplicabile din momentul publicării regulamentului. Concret, conținutul articolului 8 alineatul (2) este vizat de actele delegate: detaliile prezentării și conținutul fiecăruia dintre elementele informațiilor cheie care urmează a fi inserate în documente, ale eventualelor conținuturi suplimentare și ale modelului comun, adică practic 90 % din regulament. Delegarea solicitată în temeiul articolului 10 alineatul (2) se referă la conținuturile și modalitățile de reexaminare a informațiilor și la posibilele revizui. În fine, delegarea solicitată în temeiul articolului 12 alineatul (4) se referă la condițiile în care este considerată îndeplinită obligația de a furniza documentul și la metoda și termenul de furnizare a documentului.

1.8 CESE recomandă călduros revizuirea acestor propuneri și formulări care pot stârni confuzie sau incertitudine, ca, de exemplu, „în timp util” sau „a perturba serios”, și invită Comisia să specifice mai clar procedurile de urmat în cazul infracțiunilor comise în mai multe state membre și să definească autoritățile responsabile cu aplicarea sancțiunilor, autorități care, în alte cazuri, sunt stabilite de autoritățile europene de supraveghere.

1.9 CESE consideră necesară armonizarea propunerii de la articolul 15, referitoare la instrumentele de gestionare alternativă a litigiilor, cu soluțiile propuse în contextul revizuirii propunerii de directivă SAL [COM(2011) 793 final] și al instituirii, prin intermediul unui regulament, a unui sistem pentru soluționarea online a litigiilor în materie de consum [COM(2011) 794 final], asupra cărora CESE s-a exprimat deja⁽¹⁾. Comisia ar trebui să menționeze explicit posibilitățile de introducere în justiție a unor acțiuni colective sau de grup împotriva comportamentelor incorecte, care să fie incluse în articolul 11.

1.10 CESE propune să se introducă în textul regulamentului o trimitere la dreptul de renunțare al cumpărătorilor de produse financiare de la distanță, prevăzut de Directiva MiFID și de legislația în vigoare.

1.11 CESE consideră că este util un proces de reflecție asupra posibilității de a se introduce documentele cu informații cheie privind produsele financiare pe un portal unic. Acest lucru ar facilita posibilitatea de comparare a diverselor produse și ar îmbunătăți transparența pieței.

1.12 CESE nu este de acord cu derogările propuse în ceea ce privește furnizarea documentului cu informații cheie; în schimb, consideră că trebuie cu siguranță eliminată derogarea prevăzută pentru vânzările la distanță și că trebuie reflectat îndelung asupra celorlalte derogări. Înainte de a perfecta o achiziție telefonică, clientul – fie el instituție bancară sau de asigurări – trebuie să primească documentul cu informații cheie în timp util.

1.13 CESE consideră că este necesar să se introducă pe lista referitoare la conținutul documentului cu informații cheie și costul real pentru utilizatorul final.

2. Rezumatul propunerii de regulament

2.1 Propunerea de regulament supusă examinării urmărește o transparență sporită a pieței investițiilor pentru investitorii de retail. În prezent, nu există norme clare care să stabilească obligațiile de informare iar investitorii nu au posibilitatea de a înțelege pe deplin la ce riscuri le sunt expuse investițiile.

2.2 În lipsa unor informații adecvate, simple și inteligibile, investitorii de retail pot ajunge să plătească prețuri nejustificate, care nu concordă cu profilurile lor de risc, sau pot pierde alte oportunități de investiții.

2.3 Un sistem omogen, simplificat și standardizat de informații permite comparabilitatea și inteligibilitatea acestora, sporind transparența și eficiența pieței.

2.4 Pentru a complini această carență, pe baza experienței acumulate odată cu „documentul cu informații cheie destinate investitorilor în contextul OPCVM-urilor”, Comisia propune adoptarea unui document care să conțină informații concise, comparabile și standardizate, redactat de creatorul produselor de investiții.

2.5 Indiferent de forma și structura lor, regulamentul se va aplica tuturor produselor complexe care au fost create de industria serviciilor financiare pentru a oferi oportunități de investiții investitorilor de retail și pentru care randamentul oferit investitorului depinde de performanța unuia sau mai multor active sau valori de referință, altele decât o rată a dobânzii.

2.6 Va trebui ca documentul cu informații cheie să fie redactat conform indicațiilor din regulament, iar Comisia, prin intermediul actelor delegate, își rezervă dreptul de a stabili și alte specificații și informații care să fie inserate în document. În caz de nerespectare a legislației sau de neîndeplinire a cerințelor impuse, creatorul de produse financiare are obligația de a-l despăgubi pe investitorul de retail pentru pierderile suferite.

2.7 Regulamentul cuprinde proceduri în materie de reclamații, despăgubiri și cooperare activă, fără întârziere, între autoritățile competente. Statele membre vor stabili sancțiuni și măsuri administrative care să fie eficiente, proporționate și disuasive.

⁽¹⁾ JO C 181, 21.6.2012, p. 93 și JO C 181, 21.6.2012, p. 99.

2.8 Dispozițiile tranzitorii și finale conțin, printre altele, prevederea ca normele privind KIID în cazul OPCVM-urilor să rămână neschimbate timp de cinci ani de la intrarea în vigoare a regulamentului. Regulamentul propus va fi reexaminat după patru ani de la intrarea sa în vigoare; cu această ocazie se va lua o decizie în privința menținerii prevederilor Directivei 2009/65/CE⁽²⁾, în care este vorba despre obligațiile de informare în cazul OPCVM-urilor.

3. Observații generale

3.1 La sfârșitul lui ianuarie 2008, într-un aviz privind Cartea verde privind serviciile financiare cu amănuntul pe piața unică⁽³⁾, CESE a solicitat adoptarea unor măsuri prin care informațiile ce trebuiau furnizate investitorilor de retail să devină clare, complete, esențiale și transparente, în special pentru produsele oferite sub formă de „pachete” și structurate.

3.2 Adoptarea unor măsuri de natură să reducă semnificativ asimetria dintre creatorii de produse financiare și investitorii de retail în ceea ce privește informațiile este una dintre condițiile *sine qua non* pentru crearea unei piețe financiare unice, în care să circule informații clare, precise, simple și comparabile. Propunerea Comisiei se îndreaptă în direcția corectă.

3.3 Posibilul arbitraj de reglementare între norme mai puțin stricte și costisitoare și altele, mai prescriptive, constituie o denaturare a pieței, generând factori care împiedică realizarea unei adevărate piețe financiare unice, care să fie transparentă și eficientă.

3.3.1 Adoptarea unui model de informare standardizat la nivel european este indispensabilă pentru înlesnirea dezvoltării unei piețe transfrontaliere integrate. Prevederile legislative actuale, care diferă de la țară la țară, determină un avantaj competitiv nejustificat pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în țări ce nu prevăd nicio obligație și care pot să propună liniștite produse ce ar putea prezenta riscuri majore ascunse.

3.4 Din aceste motive de ordin general, CESE este de acord atât cu trimiterea la articolul 114 TFUE, cât și cu opțiunea de a adopta un regulament. În mai multe rânduri, CESE s-a exprimat în favoarea acestui instrument, ca fiind alegerea cea mai bună de structurare a reglementării în domeniul financiar, în vederea evitării fenomenelor de suprareglementare (*gold-plating*) și de alegere „à la carte” (*cherry picking*), specifice transpunerii directivelor care au vizat activitățile financiare. Pare deci justificată și motivată aplicarea articolului 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind principiile subsidiarității și proporționalității.

3.5 Ar trebui furnizate informații despre posibilele câștiguri, care să includă eventualele taxe și comisioane aferente produsului. Dacă produsul financiar se bazează pe monede naționale

diferite, ar trebui luat în considerare riscul valutar, precum și istoria produsului și a valutei oficiale în care este exprimat. Informațiile despre produs trebuie să cuprindă prețul în moneda de origine și în valuta țării în care este comercializat. Astfel, ar spori considerabil posibilitățile investitorilor de retail de a înțelege și de a face comparații.

3.6 CESE consideră indispensabilă consolidarea activității de control de către autoritățile competente, atât la nivel național, cât și european. Își exprimă nedumerirea față de observațiile formulate de Comisie cu privire la faptul că autoritățile europene nu au nevoie de nicio măsură de consolidare a rolului care le revine în temeiul prezentului regulament. Responsabilitățile sporite care le sunt atribuite nu sunt însoțite de o evaluare adecvată a resurselor disponibile. De exemplu, la 9 octombrie 2012, ABE dispunea în total de 84 de angajați pentru a duce la îndeplinire o serie de sarcini considerabile. Adăugarea de responsabilități fără a ține seama de starea de presiune continuă în care lucrează autoritățile ar putea fi interpretată drept un mesaj opus celui pe care își propune să îl transmită propunerea supusă examinării.

3.7 CESE subliniază importanța pe care a avut-o reglementarea privind prospectele cu informații pentru investitorii în OPCVM. Datorită lor, în Europa piața a beneficiat de un stimulent puternic iar transparența instrumentelor de informare (KIID) a contribuit la o mai bună funcționare a pieței. Cerințele prevăzute de documentul cu informații cheie sunt mai avansate, Comitetul recomandând o convergență rapidă către un model unic.

3.8 CESE regretă faptul că nu se face nicio trimitere la implicațiile produselor financiare din țările terțe și invită Comisia să reflecteze asupra necesității de a introduce explicit în regulament o prevedere referitoare la acestea. Cei care intermediază aceste produse ar trebui considerați responsabili, nu creatorii lor.

3.8.1 Caracteristica crizei financiare din 2007-2009 au constituit-o produsele toxice fabricate de marile societăți financiare americane. Așa-numitele *subprime* s-au dovedit a fi titluri speculative, cu un nivel de risc foarte ridicat, iar toate cele trei mari agenții de rating au greșit atunci când au afirmat că titlurile respective sunt demne de încredere. Pentru a putea vinde produse financiare provenite din țări terțe, cei care le revând își asumă responsabilitatea creatorului produsului, care nu poate fi obligat în mod direct de regulamentul european să elaboreze documentul cu informații cheie.

3.9 Fragmentarea pieței financiare este o altă problemă la soluționarea căreia acest regulament poate contribui. Reglementările diferite au împiedicat până în prezent un proces de integrare autentică a piețelor naționale, iar piața transfrontalieră se resimte de pe urma acestui mozaic legislativ, care majorează costurile și înlesnește eludarea legislațiilor mai stricte și mai orientate spre protecția consumatorului.

⁽²⁾ JO L 302, 17.11.2009, p. 32.

⁽³⁾ JO C 151, 17.6.2008, p. 1.

3.9.1 Este esențial să fie susținute programele de educație financiară adresate consumatorilor. Într-un aviz din proprie inițiativă ⁽⁴⁾, CESE afirmă: „În definitiv, educația financiară este un aspect esențial pentru menținerea încrederii în sistemul financiar și pentru un consum responsabil de produse financiare”.

3.10 CESE recomandă ca în evaluările de impact să fie luate în considerare toate normele care urmează a fi instituite, precum și costurile aferente, întrucât o reglementare excesivă nejustificată ar provoca daune incommensurabile nu doar industriei financiare, ci și întregii economii. Odată oprit motorul mașinării financiare, s-ar putea isca o criză fără precedent, fapt demonstrat și de experiențele recente, constând în pierderea a sute de miliarde de euro și într-o criză economică dramatică în unele țări.

3.11 În propunerea Comisiei se face referire la vânzători doar sub aspectul responsabilităților lor și al procedurilor de sancționare. Nu există însă nicio mențiune privind formarea funcționarilor din întreprinderile care vând produse financiare și nici necesitatea de a restrânge semnificativ legăturile dintre vânzarea anumitor produse financiare și recompensele acordate celor mai performanți funcționari. Dat fiind că acest aspect, abordat de noua directivă MiFID, este de o importanță fundamentală, CESE propune să se introducă în regulament o trimitere explicită la directiva sus-menționată.

3.11.1 CESE a semnalat în repetate rânduri că una dintre cauzele principale ale vânzărilor nediferențiate de produse toxice sau neadecvate ori cu nivel înalt de risc (fără furnizarea unor informații corecte cu privire la acestea), care le-au provocat titularilor de conturi de economii pierderi enorme, a constituit-o politica irațională a întreprinderilor financiare și bancare de a acorda managerilor bonusuri astronomice, pentru rezultate obținute pe termen foarte scurt.

3.11.2 Pentru a se ajunge la aceste rezultate, s-a recurs la practici incorecte, care în prezent sunt sancționate de justiție prin rambursarea unor sume enorme pe care unele bănci și întreprinderi financiare sunt obligate să le acorde propriilor clienți. Printre asemenea practici se numără și instituirea unor sisteme de salarizare bazate pe vânzarea, cu orice preț, a unor produse care implică primirea de către vânzător a unei remunerații consistente, cu stabilirea unui buget de îndeplinit pentru fiecare punct de vânzare. Astfel de scheme comerciale ar putea funcționa la o mezelărie, nicidecum într-o bancă unde sunt în joc economii de-o viață întreagă!

3.11.3 În pofida tuturor inițiativelor adoptate, suntem nevoiți să constatăm cu amărăciune că anumite practici incorecte se perpetuează netulburate, ajungându-se chiar la manipularea indicilor de referință pentru a se obține profituri extraordinare, cum s-a întâmplat recent cu Libor. Astfel de comportamente, care se regăsesc numai la o minoritate foarte redusă în cadrul industriei financiare europene, afectează reputația întregului sistem și capitalul de încredere acumulat în ani și ani de muncă. Întreaga comunitate financiară trebuie

să își mențină, în materie de afaceri, standardele etice riguroase la cel mai înalt nivel. Asociațiile bancare trebuie să aplice sancțiuni aspre întreprinderilor și persoanelor care încalcă principiile generale de comportament, ajungând până la excluderea lor de la reuniuni și interzicând desfășurarea de activități bancare de către cei care s-au făcut vinovați de încălcări grave. Aceste asociații au tăcut de prea multe ori atunci când au avut de-a face cu comportamente vădit nelegitime și, deseori, chiar ilegale.

3.12 CESE recomandă călduros Comisiei să ia în considerare eficiența sancțiunilor pe care statele membre vor trebui să le stabilească. Sunt multe deosebiri între legislațiile naționale în ceea ce privește percepția gravității infracțiunilor sau a delictelor comise în domeniul financiar. Aceasta ține de culturile economice și juridice diverse ale diferitelor țări. Deși nu este posibilă promulgarea, în domeniul administrativ și penal, a unor legi europene cu sancțiuni aferente, Comisia trebuie să își asume sarcina de a uniformiza pe cât posibil nu doar normele, ci și regimul de sancțiuni. Riscul efectiv este acela de a se trece de la dumpingul în materie de reglementare la cel privind pedepsele: în condițiile unor legi identice și unor sancțiuni diferite, s-ar acționa acolo unde riscul este mai mic. Este indispensabilă o activitate de coordonare și de orientare comună, pentru o reglementare reală și eficientă. Totodată, Comitetul recomandă să se țină seama de diversele tipuri de sancțiuni care, în unele țări, sunt de tip administrativ, iar în altele, de tip judiciar.

4. Observații specifice

4.1 CESE consideră că, în ansamblu, propunerea este echilibrată, dar poate fi îmbunătățită în părțile deficitare, care au fost semnalate în capitolul cu observații generale.

4.2 CESE împărtășește alegerea de a orienta atenția către produsele cu profiluri de risc mai degrabă ridicate, pentru a nu împovăra inutil industria financiară cu sarcini privind elaborarea unor documente cu informații care să nu se dovedească a fi cu adevărat utile.

4.3 CESE apreciază faptul că regulamentul scoate clar în evidență lanțul responsabilităților și stabilește persoana însărcinată cu redactarea documentului cu informații cheie. În trecut, lipsa de certitudine în identificarea acestor responsabilități a creat dificultăți în ceea ce privește solicitarea de reparații de la cei care au furnizat informații greșite și înșelătoare, ce le-au provocat pierderi enorme investitorilor de retail.

4.4 CESE împărtășește alegerea Comisiei, așteptată de mult timp, de a urma soluția adoptată pentru OPCVM, care constă într-un instrument informativ scurt, scris într-un mod concis, într-un limbaj non-tehnic care evită jargonul, redactat într-un format comun, astfel încât investitorii să poată compara diferitele produse de investiții. La articolul 8 sunt enumerate clar și exhaustiv informațiile care trebuie să figureze în documentul cu informații cheie, la listă fiind adăugate costurile reale pe care investitorii de retail trebuie să le suporte.

⁽⁴⁾ JO C 318, 29.10.2011, p. 24.

4.5 Această alegere nu exclude totuși nevoia de a acționa în continuare pentru dezvoltarea unei educații financiare⁽⁵⁾ care urmează a fi pusă în practică prin intermediul școlii, în contextul activităților cuprinse în programă, ori în mod informal, în cazul persoanelor în vârstă și al femeilor casnice. Titularii conturilor de economii care sunt deosebit de vulnerabili nu dispun întotdeauna de cunoștințele de bază necesare pentru a înțelege în amănunt documentele cu informații cheie, fie ele și simplificate. CESE recomandă Comisiei să sublinieze, eventual în noile considerente ale regulamentului propus, necesitatea continuării eforturilor de diseminare a unei educații financiare de bază pentru toți.

4.6 CESE apreciază această primă tentativă de a conferi transparență în ceea ce privește clarificarea costurilor, profilul de risc și informațiile despre câștigurile aduse anterior de produsul respectiv sau de produse considerate analoge.

4.7 Obligația de a furniza documentul cu informații cheie în timp util, pentru ca investitorul de retail să poată cunoaște riscurile aferente și să fie pe deplin conștient de acestea, este o alegere indispensabilă pentru ca regulamentul propus să fie eficient. CESE relevă faptul că nu sunt indicate termene precise de furnizare a documentului. Formularea „în timp util înainte de încheierea unei tranzacții legate de produsul de investiții” pare inadecvată din perspectiva obiectivului de a pune la dispoziția investitorului de retail toate informațiile utile. CESE este împotriva prevederii unor derogări pentru furnizarea documentului cu informații cheie, în special în ceea ce privește achizițiile de la distanță.

4.8 CESE consideră util să se introducă în textul regulamentului dreptul de renunțare în cazul tranzacțiilor de la distanță, drept prevăzut în cazul tranzacțiilor financiare.

4.9 CESE recomandă călduros stabilirea unui termen precis, rezonabil, care să fie introdus direct în textul regulamentului, mai degrabă decât ca acesta să fie lăsat pe seama actelor delegate ulterioare, deoarece acest lucru generează incertitudine cu privire la punerea în aplicare a regulamentului în sectorul financiar. Pe de altă parte, în ceea ce privește documentul menționat la articolul 5, acesta trebuie să fie redactat înaintea comercializării produsului și să fie publicat în prealabil pe internet. Nu are sens să nu fie stabilit încă de pe acum un termen-limită obligatoriu, a cărui nerespectare ar echivala cu neîndeplinirea obiectivelor regulamentului și a obligațiilor impuse de acesta. Un termen rezonabil ar fi de cel puțin o săptămână înainte de a putea încheia tranzacția. S-ar putea astfel obține toate informațiile necesare și s-ar putea cere sfaturi și explicații. Investitorul ar beneficia de suficientă protecție și ar avea timpul necesar pentru a compara oferte de vânzare concurente. Cu privire la aceasta, CESE nu este de acord cu adoptarea de acte delegate, care ar trebui să fie foarte limitate și să respecte, atât ca formă, cât și ca fond, prevederile articolului 290 TFUE, referitoare la utilizarea acestor acte când este vorba despre aspecte neesențiale, pentru care nu pot fi utilizate alte instrumente.

4.10 CESE este de acord cu prevederile articolului 9 privind necesitatea ca materialele de marketing să fie separate de documentul cu informații cheie și să nu intre în contradicție cu conținuturile acestuia. De prea multe ori produsele toxice au fost prezentate drept sigure și confirmate ca atare de respectabilele agenții de rating de credit, care au acordat cu dărnicie calificativul AAA. De ce oare au sfârșit aceste produse în mâinile titularilor de conturi de economii europene?

4.11 Comisia a inclus la Capitolul III prevederi referitoare la reclamații, despăgubiri și la cooperarea dintre autorități, iar la Capitolul IV, sancțiunile și măsurile administrative. CESE își menține afirmațiile din capitolul cu observații generale, însă apreciază la superlativ alegerea de a stabili în detaliu proceduri, metode și condiții de soluționare pe căi extrajudiciare a litigiilor privind investițiile de retail în produse financiare.

4.11.1 Cooperarea dintre autoritățile competente este imperios necesară în opinia CESE, care a solicitat deja, în diverse avize anterioare, nu doar recomandări, ci și norme obligatorii pentru autoritățile naționale, care în virtutea acestora ar trebui să coopereze cât mai strâns, în conformitate cu legislațiile și procedurile naționale. În cazul unor norme naționale care ar veni în contradicție evidentă cu aceste obligații, în virtutea principiului subsidiarității, normele naționale respective ar trebui declarate nule.

4.12 Și articolul 22 cuprinde, în opinia CESE, o frază care ar putea stârni viitoare controverse. După ce se face referire la sancțiunea constând în publicarea tipului de încălcare a regulamentului și a identității persoanelor responsabile, lucru cu care Comitetul este întru totul de acord, se face precizarea: „cu excepția cazurilor în care dezvăluirea acestor informații ar perturba serios piețele financiare”. Nu este clar cine va trebui să evalueze în ce măsură sunt „serios” perturbate piețele: Comisia? Autoritățile naționale? Autoritățile de supraveghere europene? Și apoi nu se spune nimic despre situația în care obligațiile prevăzute de regulament sunt încălcate simultan, în mai multe state membre. Cine decide? Și dacă, pentru o autoritate, publicarea nu perturbă piețele financiare, iar pentru alta, da? Ce procedură trebuie adoptată în această situație? Trebuie găsit răspunsul la aceste întrebări înainte de intrarea în vigoare a regulamentului care, prin natura sa, trebuie să fie simplu, clar, imediat aplicabil și astfel redactat încât să evite riscul unor controverse inutile și dăunătoare interesului european.

4.13 Cu privire la actele delegate, Comisia elaborează în continuare propuneri care conțin numeroase asemenea acte. CESE a ridicat în repetate rânduri întrebări pe tema legitimității acestor practici, a necesității lor reale și a conformității lor cu prevederile articolului 290 TFUE privind actele delegate și ale articolului 291 TFUE privind actele de punere în aplicare. CESE consideră că, și în acest caz, Comisia propune soluții care privesc aspecte esențiale ale reglementării. De exemplu, articolul 8 alineatul (2): detaliile prezentării și conținutul fiecăruia dintre elementele informațiilor cheie care urmează a fi inserate în documente, ale eventualelor conținuturi suplimentare și ale modelului comun, adică practic 90 % din regulament. De asemenea, delegarea solicitată în temeiul articolului 10 alineatul (2), care se referă la conținuturile și modalitățile de reexaminare a informațiilor și la posibilele revizuri. În fine,

(5) JO C 318, 29.10.2011, p. 24.

delegarea solicitată în temeiul articolului 12 alineatul (4), care se referă la condițiile în care este considerată îndeplinită obligația de a furniza documentul și la metoda și termenul de furnizare a documentului, cu privire la care s-au formulat deja observații critice în prezentul aviz.

4.14 CESE își pune întrebarea dacă actele delegate sunt absolut necesare și dacă se înscriu în logica regulamentului supus examinării. Este de înțeles faptul că sunt mult mai ușor de gestionat, dar trebuie să respecte îndeaproape prevederile tratatului. În comunicarea Comisiei pe această temă⁽⁶⁾ se menționează: „Astfel cum se prevede în tratatul semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007 (denumit în continuare «noul tratat»), articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene permite legislatorului să delege Comisiei competența de a adopta acte fără caracter legislativ și cu domeniu de

aplicare general, **care completează sau modifică anumite elemente neesențiale ale actului legislativ**”.

4.15 În opinia CESE, propunerile de acte delegate prezentate de Comisie vizează de fapt elemente esențiale, definitorii ale actului legislativ.

4.16 În fine, CESE nu împărtășește alegerea de a menține neschimbată, pe durata următorilor cinci ani, legislația privind obligațiile de informare în cazul OPCVM-urilor și sugerează Comisiei să prevadă o reexaminare în termen de doi ani de la adoptarea prezentului regulament, pentru a se ajunge cât mai curând cu putință la uniformizarea documentelor cu informații cheie pentru investitorii în produse financiare de orice tip.

Bruxelles, 14 noiembrie 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽⁶⁾ COM(2009) 673 final, 9 decembrie 2009.